

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-06103/2013-ERU

V Ostravě dne 4. prosince 2013

Č. j. 06103-8/2013-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. KO-06103/2013-ERU s obviněným z přestupku, kterým je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, [REDAKCE], v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 9. ledna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Milíkov č. p. [REDAKCE] zemní práce, při nichž došlo prostřednictvím bagru zn. JCB k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, čímž se dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

II. Dle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku, [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16413.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), byl dne 15. května 2013 doručen podnět společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., se sídlem Brno, Plynárenská 499/1, PSČ: 657 02, IČ: 279 35 311, k prošetření narušení ochranného pásma plynárenského zařízení dne 9. ledna 2013 v obci Milíkov č. p. [REDACTED].

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 9. ledna 2013 nahlásil Policii České republiky pan [REDACTED], poškození středotlakého plynového potrubí IPE 63 v obci Milíkov na parcele č. [REDACTED].

Dne 10. ledna 2013 podal k věci podle ust. § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vysvětlení pan [REDACTED] (dále jen „obviněný z přestupku“), který uvedl, že je vlastníkem minibagru zn. JCB, který používal pro vlastní potřebu při přestavbě svého domu. Dne 9. ledna 2013 jej kvůli problému s odpadní vodou kontaktoval pán, jehož jméno si obviněný z přestupku nezapamatoval. Tento neznámý muž požádal obviněného z přestupku o provedení výkopových prací na jeho pozemku. Obviněný z přestupku souhlasil, neboť se sám kdysi ocitl ve stejné situaci, kdy nutně potřeboval provést určité výkopové práce. Neznámý pán obviněnému z přestupku ukázal, kde má provést výkop. Obviněný z přestupku se jej opakovaně ptal, zda v místě výkopu nevedou žádné inženýrské sítě ani nic podobného. Pán jej ujistil, že zde nic nevede a že plynové potrubí vede kolem cesty. Obviněný z přestupku vypověděl, že při jednom z výkopů svým bagrem způsobil poškození plynovodu. Vlastník pozemku následně zavolal hasiče. Obviněný z přestupku také sdělil, že byli zavoláni také plynáři, kteří uzavřeli plynový uzavěr.

Dne 22. dubna 2013 podal vysvětlení pan [REDACTED], který uvedl, že dne 5. ledna 2013 zjistil, že došlo k poruše na kanalizaci, která odvádí drenážní vodu z pozemku nad domem, kde bydlí. Vzhledem k tomu, že se jednalo o havarijní stav, obrátil se na starostu města, který jej odkázal na správce vodovodní sítě v obci. Ten jej odkázal na svého zetě, který by mu s bagrem mohl pomoci, ale pouze pokud nenapadne sníh. Vzhledem k nepřízni počasí se pokoušel [REDACTED] sehnat někoho jiného, kdo by mu v jeho situaci pomohl, přičemž zjistil, že jeho vzdálený soused, obviněný z přestupku, má na zahradě bagr. [REDACTED] dále vypověděl, že jeho syn se pokoušel provést ruční výkop, země však byla natolik zmrzlá, že to nebylo možné. Kontaktoval proto obviněného z přestupku, který mu přislíbil pomoc. Dne 9. ledna 2013

k němu obviněný z přestupku přijel a [REDAKCE] mu ukázal, kde má výkop provést. Sdělil také, že se jej obviněný z přestupku několikrát ptal, zda v místě výkopu nevede nějaké potrubí. [REDAKCE] mu však řekl, že nevede. Po několika kopech do země došlo k proražení plynového potrubí. Ihned proto zavolali hasiče, kteří okamžitě přijeli na místo spolu s poruchovou službou, která poškozené zařízení opravila. Při výkopu došlo současně k porušení kabelu společnosti Telefonica Czech Republic, a.s. [REDAKCE] následně obdržel fakturu za opravu plynového potrubí na částku 35 849,50 Kč, kterou sám uhradil.

Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 9. ledna 2013 vyplývá, že došlo k překopnutí středotlakého plynovodu IPE DN 63 v obci Milíkov [REDAKCE] dne 9. ledna 2013, kterého se dopustil při provádění výkopových prací bagrem obviněný z přestupku. Plynárenského zařízení přitom nebylo v terénu vytyčeno. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle uvedeného protokolu k přerušení dodávky plynu 6 odběratelům. Dle Protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 9. ledna 2013 došlo k úniku plynu do ovzduší o objemu 2168 m³ v délce trvání 120 minut.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněný z přestupku se přiznal k tomu, že dne 9. ledna 2013 provedl na adrese Milíkov [REDAKCE] svým bagrem výkopové práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný z přestupku, kdo se dopustil spáchání projednávaného přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Ust. § 3 zákona o přestupcích pak stanoví, že k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslné zavinění. Energetický zákon v ust. § 90 odst. 1 písm. k) zavinění ve formě úmyslu nepředpokládá, postačuje tak zavinění nedbalostní. V daném případě nelze a priori tvrdit, že obviněný z přestupku věděl, že může porušit zákonem chráněný zájem, nicméně vzhledem k tomu, že k odpovědnosti za přestupek postačí pouhé zaviněné jednání, nezabýval se správní orgán dále rozbořem toho, zda jednání obviněného z přestupku naplňuje znaky vědomé či nevědomé nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Obviněný z přestupku se přitom dopustil protiprávního jednání, které je označeno za přestupek v ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Podle tohoto ustanovení se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13. Přestupek, kterého se obviněný dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán přitom uvádí, že jednání, kdy obviněný z přestupku poškodil svým jednáním plynárenské zařízení, naplňuje bezpochyby také kritérium společenské nebezpečnosti, neboť byl ohrožen zájem na ochraně života a zdraví a současně k narušení bezporuchového provozu plynárenského zařízení.

V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval přestupkem uvedeným v ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona v návaznosti na ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Z něj vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl obviněný z přestupku, který prováděl zemní práce za pomoci strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození plynovodu.

Správní orgán považuje za prokázané, že obviněný z přestupku prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakového plynovodu, neboť tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci příkazního řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení nebyla obviněnému z přestupku známa. Obviněný z přestupku se sice několikrát dotazoval vlastníka pozemku, [REDACTED], zda se v místě výkopu nenachází inženýrské sítě či jiné vedení, správní orgán však k tomuto konstatuje, že si obviněný z přestupku měl být vědom, že se při provádění zemních prací v obytné zástavbě může nacházet v ochranném pásmu plynárenského zařízení či zařízení elektrizační soustavy. Pouhé ústní prohlášení třetí

osoby tak nemůže být pro obviněného z přestupku dostatečné a směřodaté. Správní orgán proto konstatuje, že obviněný z přestupku při provádění zemních prací nepostupoval dostatečně obezřetně, tím spíše, že k výkopu použil strojní mechanismus.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik plynu do ovzduší v celkovém množství 2168 m³ s délkou trvání úniku 120 minut. Zároveň došlo k přerušení dodávky 6 odběratelům plynu. Svým jednáním tak obviněný z přestupku ohrozil spolehlivost i bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že nejde o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Policejní orgán věc prošetřoval jako přečin, kterého se měl dopustit [REDAKCE]. Obviněný z přestupku přitom vystupoval v dané věci jako svědek. Okresní státní zastupitelství ve Frýdku – Místku pak rozhodlo o podmíněném odložení věci dle ust. § 179g zákona č. 141/1961 Sb., zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Postup policejního orgánu, který neposuzoval jednání obviněného z přestupku jako trestný čin, správní orgán nerozporuje. Současně lze, i s ohledem na výše uvedenou úpravu energetického zákona, vyloučit také znak přestupku spočívající v tom, že přestupkem není jednání, které zvláštní právní zákon upravuje jako správní delikt. Správní orgán nadto podotýká, že skutečnost, že policejní orgán věc prošetřoval jako trestný čin [REDAKCE], nezakládá překážku tomu, aby správní orgán věc prošetřoval jako přestupek, kterého se měl dopustit obviněný z přestupku.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Z vyjádření obviněného z přestupku učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že účelem jeho jednání bylo pomoci vzdálenému sousedovi výkopem napomoci při opravě kanalizace. Nepochybně se tak nejednalo o odvrácení přímo hrozícího nebo trvajícím útokem na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor považuje jednání obviněného z přestupku za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit

samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se však použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč.

Při posuzování druhu sankce a její výměry se v souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohytkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Správní orgán má za to, že obviněný z přestupku nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Porušení povinností vyplývajících z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona shledává správní orgán za závažné, a to z důvodu významu zákonem chráněných zájmů, na něž se uvedená norma vztahuje. V projednávaném případě došlo k úniku plynu do ovzduší. Následkem tohoto úniku mohlo současně dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob, což považuje správní orgán za velmi závažné, neboť zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání přestupku. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k tomu, že obviněný z přestupku prováděl zemní práce v ochranném pásmu za pomoci strojního mechanismu, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Obviněnému z přestupku je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod, přičemž došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové hodnotě 2168 m³ a k přerušení dodávky plynu 6 odběratelům. Lze tak konstatovat, že následky spáchaného jednání byly menšího rozsahu, k čemuž správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Při posuzování okolností, za nichž byl přestupek spáchán, správní orgán jako výrazně polehčující okolnost vnímá skutečnost, kterou policejnímu orgánu shodně sdělil jak obviněný z přestupku, tak [REDAKCE], a to, že se obviněný z přestupku opakovaně dotazoval vlastníka pozemku, [REDAKCE], zda se v místě výkopu nachází inženýrské sítě či

nikoliv, přičemž byl [REDAKCE] opakovaně ubezpečen, že se v daném místě nic nenachází.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Míru zavinění pak může ovlivnit například rozrušení pachatele, jeho příprava na spáchání přestupku či jeho promyšlenost. V rámci příkazního řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku nechtěl úmyslně poškodit plynárenské zařízení. K této skutečnosti tak bylo přihlédnuto jako k polehčující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Správní orgán nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říci, že se přestupku dopustil poprvé, což je rovněž zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 10. ledna 2013 bylo zjištěno, že obviněný z přestupku byl v době podání vysvětlení nezaměstnaný. Správní orgán má však za to, že pokuta udělená spíše v symbolické výši, nemůže být považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy pro něj likvidační charakter. Zároveň je však nutné konstatovat, že ukládaná pokuta musí být pro pachatele přestupku citelná, neboť v opačném případě by byl její efekt minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

V příkazním řízení je obviněnému z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 1 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000

Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly